

פרשת
חוקת
גיליון ר"א
שנה ד'
תמוז תשפ"ג

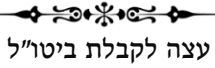
בדרו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

ארחות טייח

נערך מכתבי תלמידו הגאון רבי אהרן גרנרדש מח"ס תשובות הגר"ח

עצה לקבלת ביטול

בי"ז אייר תשס"ה שאלתי את מרן זצ"ל בעל פה: הרב כו' אמר לאחד שיעשה עצמו כמו שקיבל דיכאון מחולי מסויים וכך יוכל לקבל מהביטוח לאומי (יותר), והסברתי שהוא אמר את זה, כי באמת מגיע לו (יותר) ע"פ הכללים אלא שהביטוח מתחמקים ולא נתנו לו אחוזי נכות האמיתיים לפי המצב שלו, וע"י שיעשה עצמו כמו שקיבל דיכאון מהחולי שעל פיו באמת מגיע לו, יקבל את מה שמגיע לו באמת.

ומרן השיב: **מרמה? לא כדאי, מדבר שקר תרחק.**

...

ברכת הגומל

ביום חמישי פרשת ויקרא תשע"א ניגשתי למרן זצ"ל עם פיתקא: נסענו היום למרן כדי ליכנס למרן בצהריים, וכשהגענו לבי"ב, כשהמכונית הסתובב פתאום נשבר הגלגל ונפל, ובעזרה"י לא נפלנו והמכונית נשאר עומד, האם לברך הגומל?

ומרן השיב: **אין צריך לברך הגומל, כי זה לא שהיית בסכנה ונצלת, אלא זה היה יכול להיות סכנה.** ואמר מרן: **כן כתוב במשנה ברורה לענין ברזל עם העין, תעיין שם.** [א.ה. - וכמבואר במשנ"ב סי' רי"ח ס"ק ל"ב יעו"ש], והוסיף מרן ואמר: **מכל מקום תברך בלי שם ומלכות.**

...

מה עושים בעת כניסה לבית חדש

בבין הזמנים תשי"ע שאלתי את מרן זצ"ל בשם חמי הגרא"י ששכר שליט"א: איתא בצוואת רבי יהודה החסיד, שכשנכנסים לבית חדש, קודם שיושנים בו, להביא שני תרנגולים ואח"כ לשחטם. והאם זה נהוג היום ואם לעשות כן האם זה מיירי גם על בית בשכירות?

מרן השיב: **לא נהגו אצלנו, ומה שנהגו אצלנו זה לומר כשנכנסים לבית חדש פרק משניות.**

...

לא לפחד

ביום ה' פרשת ויקרא ג' ניסן תשי"ע כתבתי למרן זצ"ל שהנני מפחד משואה וכו' מפני גלות ישמעאל וכו'. ואמר מרן: **בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם, אין מה לדאוג.**

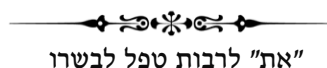
...

לקום בפני זקנה

בערשק"פ ויקרא ער"ח ניסן תשע"ה שאלתי את מרן זצ"ל: האם צריך מדינא לקום בפני זקנה כמו לפני זקן. והשיב מרן: **נדמה לי שכתוב ע"ז שם בדין שיש הידור לקום.**

דרך פקודיך

פנינים על פרשת שבוע מרבינו

"את" לרבות טפל לבשרו

וְכַבֵּס הָאֵסֶף אֶת אֶפְרָה הַפְּרָה אֶת בְּגָדָיו (ו"ט י')
לכאור' תיבת 'את' בגדיו מיותר, וביותר: להלן כתיב (פס' ז') וכבס בגדיו הכהן, ולא כתוב וכיבס את בגדיו. והנה מצינו (ב"ק מ"א): שדרשו מתיבת 'את', לרבות הטפל לבשרו.

ויש לומר דגם כאן באו לרבות, שהטפל לבגדיו של האוסף, גם כן נטמא וכגון טבעות המחוכרת לנוי בבגדיו, הרי זה טפל לבגדיו ונטמא (ומקור הדין בתו"כ מצורע פרק ג' שחיבורי משכב מטמאין).

ובזה גם מיושב מדוע להלן גבי וכיבס בגדיו הכהן לא כתוב 'את'.

כי הרי הכהן השורף את הפרה לבש רק ד' בגדי לבן ולא יותר (כדתנן פרה ריש פ"ד), ולבגדים אלו לא היה שום דבר מחובר (משום יתור בגדים), וממילא כלפיו אין צורך לכתוב "את".

...

טומאה בנפל ובאדם

כָּל הַנֶּזֶע בְּמַת בְּנִפְשֵׁי הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת (ו"ט י"ג)
חז"ל כבר דרשו (מובא גם ברש"י) על הכפילות שבפסוק. וכתב רבינו בטעמא דקרא שאפשר לומר באופן נוסף: 'הנוגע במת' - הכוונה להנולד מת. והיינו נפל, וסלקא דעתין שמכיון שמעולם לא היה אדם אין מטמא, לכן פירטה התורה שהנוגע בו טמא.

'האדם אשר ימות' - הוא כפשוטו, שגם אדם שהיה חי ואח"כ מת ג"כ מטמא, והחידוש בזה, כי היה מקום לומר שכיון שבחיינו נטהר, אפילו שמת אח"כ לא יטמא, ולכן כפלה התורה.

...

תמיהה בכתובת שירת הבאר

אִו יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת עָלַי בְּאֵר עֵינַי קָלָה (כ"א י"ז)

באחד השנים כאשר נתכבד רבינו בעלית שירת הבאר, אחרי התפילה פתח ואמר:

כתוב במגילה (ט"ז ב') כל השירות כולן נכתבות אריח על גבי לבינה ולבינה על גבי אריח (דהיינו שהרווח כפול מן הכתב, בשורה אחת הרווח באמצע והכתב מהצדדים, ובשורה שני' הרווח מהצדדים והכתב באמצע, וכן בכולם. וכמו שכותבים את שירת הים).

והתקשיתי מדוע שירת הבאר לא נוהגים לכתוב אריח על גבי לבנה. והיפך רבינו ב'מנחת שי' ולא מצא כלום. (והראה שבמסכת סופרים פ"ב ה"ד איתא שמברכים על השירה לפניה ולאחריה), וצ"ע. [שבענו מטובך]

ברכת מזל טוב להמשיב הגאון ר' אברהם חיים שציגל מח"ס דולה ומשקה ומרובני המכון, לרגל אירוסיו בנו החתן הבה"ח רפאל ני"ו